Gonçalo Neves

LO MIKRA ES BEL

Esayeto pri la esenco di Ido

Tradukita al:

Angla (Robert Carnaghan)
Franca (Jean Martignon)
Germana (Hermann Philipps)
Hispana (Eduardo Rodi)
Italiana (Fernando Zangoni)
Rusa (Igor Vinogradov)
Portugalana (Nuno Lemos)
Valenciana (Partaka)
Finlandana (Arto Moisio)

Editerio Sudo
2019

Gonçalo Neves

LO MIKRA ES BEL

Esayeto pri la esenco di Ido

Tradukita al:

Angla (Robert Carnaghan)
Franca (Jean Martignon)
Germana (Hermann Philipps)
Hispana (Eduardo Rodi)
Italiana (Fernando Zangoni)
Rusa (Igor Vinogradov)
Portugalana (Nuno Lemos)
Valenciana (Partaka)
Finlandana (Arto Moisio)

Editerio Sudo
Espinho 2019

Lo mikra es bel
Autoro: Gonçalo Neves
Duesma edituro: mayo di 2019 (pdf-libro)
Espinho, Portugal
Unesma edituro: 2007, che Editerio Sudo, Lisboa (Portugal), ISBN 978-972-8551-03-2

Verko en Ido (Idolinguo, Linguo Internaciona di la Delegitaro)

Hispana tradukuro revizita da Antonio Martínez.
editerio.sudo@gmail.com

Kontenajo

Lo mikra es bel

Esayeto pri la esenco di Ido

Pro quo me lernis Ido? Pro quo me uzas e favoras ca linguo? Pro quo me kompozas artikli, esayi e poemi en ol? Pro quo me komendas libri e revui skribita en ol? Pro quo me voyajas a fora urbi nur por parolar ol kun altra homi? Pro quo?

Se on egardus ca questioni tote objektale, on forsan respondus ke lernar, studiar ed uzar Ido ne valoras la peno, nam la linguo es poke difuzita e rare uzata. Nu, ca objeciono esas forsan komprenebla, ma ol esas anke tro surfacala. On ya povas e darfas formulizar anke altra questioni: kad Ido ofras ulo ne ofrata da altra lingui? Kad Ido esas instrumento unika o nura kalquuro o surogato? Ka per Ido on ganas ulo plusa e povas agar ulo vere nova? Kad Ido esas remplasebla en la mento e kordio di sua uzeri? En ca esayo me esforcos respondizar omna ca questioni.

Ido esas linguo konceptita ed elaborita da mikra esquado de homi savoza, poliglota e prudenta. Ido egardas to racional sen neglijar to

praktikal. Ol delektas la mento sen agacar la orelo. Ol respektas lo internaciona sen punsar lo abstruza di nacionala lingui. Ol es filozofial produkturo sen esar monotona e tediva. Ol es konstruktita sen esar fantazial, kapricoza o frivola. Ol esas selektema sen esar indijanta, mendikera o ragoza. Ol kolias flori de plura gardeni e kompozas propra buketo. Ol exploras, analizas, fanas, ordinas, rafinas e polisas.

Ido esas alambiko. Lo distilita da ol destinesas ad ebriigar kordii sentiva e menti fertila. Ed ico esas lua precipua traito ed anke lua existo-motivo. Ido ne vizas invadar parlamenti od areopagi. Ol ne projetas konquestar teritorii od abatar bastioni e reduti. Ol ne aspiras kroni, mitri o krosi. Ol ne deziras impozar su per ukazi, mitraliosi, gelti o prediki. Ol esas cirkonspekta e subtila. Ol abominas paradi ed ostenti. Ol preferas plear sua diskreta liuto e vartar. Tempope lua muziko insinuas su en orelo ne ja blazita da konvencioni, modi od omnaspeca shabloni, e ca orelo duktas ol al kordio ed al mento, la du granda foki di amoresko che la enti qui ankore juas la kapableso amoreskar. Yen ke ni trovis la precipua skopo di Ido: plezar.

Homo qua lernis ed uzas e favoras Ido ordinare nomesas Idisto. Se Ido esas linguo provizita per traiti partikulara ed unika, forsan es posibla skisar roboto-portreto di Idisto. Quo es Idisto? Quo es esar Idisto? Pro quo esar Idisto? La linguo Ido kareas subvencioni e stipendii. Konseque, ol mustas irar ipse e krear sua propra vivo-spaco. La Idisto do esas vagera kavaliero sempre serchanta altra kavalieri kun blua skudo sur blanka fundo. Tamen ne importas lua lanco, espado o shildo, nam la kavalieri di la blua skudo ne interkombatas. Li nur kambias idei e deziri uzante linguo quan li libere selektis e libere praktikas en mondo sempre min libera, nam sempre plu aceptanta nur lo reklamata per lauta klami, bunta imaji e grosa budjeti.

Ido: Idiomo di Omni, quankam da poki. Instrumento di kulturo. Moyeno eskartar del mento la gango qua entravas la komunikado. Tekniko qua substitucas vivoza enluminuri a matida aquareli. Soko qua plugas roveyo ek flexioni, konjugi, deklini ed obstakli senfina. Maniero pensar lo nova nove e parolar elegante kun la tota mondo. Nam lo precipua es plezar. A su ipsa ed al altri. Juar e juigar. Kultivar la

plezuro pura, diafana e limpida. En Ido to es posibla, nam Ido esas linguo transparanta. Pro to me esas Idisto. Pro to me deziras nun citar Andreas Juste, la maxim eminenta Ido-poeto: «Ni darf esar fier esar Idisti». Pro to me nun riprenas anciena moto sempre nova e sempre instruktiva: lo mikra es bel. ❒

"Kavaliero sur kavalo" (1823), oleo-pikturo dal Franca artisto Noël Dieudonné Finart (1797–1852).

Small is beautiful

A little essay on the essence of Ido

Why did I learn Ido? Why do I use and favour this language? Why do I write articles, essays and poems in it? Why do I order books and magazines written in it? Why do I travel to distant towns just to speak it with other people? Why?

If one regards these questions wholly objectively, one would perhaps reply that to learn, study and use Ido is not worth the trouble, since the language is little known and rarely used. Well, this objection is perhaps understandable, but it is also too superficial. Indeed one can and may formulate other questions as well: does Ido offer something not offered by other languages? Is Ido a unique instrument or a mere mechanical copy or substitute? Does one, by means of Ido, gain something extra and is one able to do something really new? Is Ido replaceable in the mind and heart of its users? In this essay I will try to answer all these questions.

Ido is a language conceived and elaborated by a small team of prudent, polyglot and knowledgeable people. Ido takes into account the rational without neglecting the practical. It delights the mind without annoying the ear. It respects the international without imitating the abstruse in national languages. It is a philosophical product, without being monotonous or tedious. It is constructed, without being fanciful, capricious or frivolous. It is selective, without being impoverished, mendicant or ragged. It gathers flowers from several gardens and fashions its own bouquet. It explores. analyses, winnows, orders, refines and polishes.

Ido is a still. What is distilled by it is destined to inebriate sensitive hearts and fertile minds. And this is its main characteristic and also its raison d’être. Ido does not aim to invade parliaments or courts of law. It does not plan to conquer territories or to demolish bastions or redoubts. It does not aspire to crowns, mitres or crosiers. It does not desire to impose itself by ukase, machine-gun, payment or sermon. It is circumspect and subtle. It detests parades and

ostentation. It prefers to play its discreet lute and to wait. Now and then its music makes its way into an ear not already cloyed by agreements, fashions or all sorts of patterns, and this ear leads it to the heart and to the mind, the two great focal points of burgeoning love in beings which still enjoy the ability to become enamoured. Here it is that we find the principal aim of Ido: to be pleasing.

A person who has learned and uses and favours Ido is usually called an Idist. If Ido is a language provided with particular and unique characteristics, perhaps it is possible to sketch an identikit picture of an Idist. What is an Idist? What is it to be an Idist? Why be an Idist? The Ido language has to manage without subsidies and subventions. In consequence, it must itself go and create its own living space. So the Idist is a wandering knight always looking for other knights with a blue escutcheon on a white background. However, his lance, sword or shield do not matter, since knights of the blue escutcheon do not fight one another. They only exchange ideas and wishes using a language which they choose freely and practise freely in a

world always less free, since always more receptive of what is advertised by loud cries, motley images and hefty budgets.

Ido: *Idiomo di Omni* (Idiom of All), although wrought by a few. An instrument of culture. A means of freeing the mind from the dross that hinders communication. A technique which substitutes lively illuminations for dull watercolours. A ploughshare that goes through a bed of briars to remove flexions, conjugations, declensions and endless obstacles. A way of thinking novelty anew and of speaking elegantly with the whole world. Because the main thing is to be pleasing. To oneself and to others. To enjoy and to give enjoyment. To cultivate pleasure that is pure, transparent and clear. In Ido that is possible, since Ido is a luminous language. Because of that I am an Idist. Because of that I wish now to quote Andreas Juste, the most eminent Ido poet: "We can be proud to be Idists". Because of that I now reprise an old motto always new and always instructive: small is beautiful. ❐

Ce qui est petit est beau

Petit essai au sujet de l’essence de l’Ido

Pourquoi ai-je appris l’Ido ? Pourquoi j’use cette langue et lui suis favorable ? Pourquoi j’écris des articles, des essais et de poèmes dans cet idiome ? Pourquoi je voyage vers des villes lointaines seulement pour le parler avec d’autres personnes ? Pourquoi ?

Si on prenait en considération ces questions d’une façon tout à fait objective, on répondrait peut-être qu’apprendre, étudier et user l’Ido n’en vaut pas la peine, car cette langue est peu répandue et rarement utilisée. Eh bien, cette objection est peut-être compréhensible, mais elle est aussi trop superficielle. On peut et doit également formuler d’autres questions : est-ce que l’Ido offre quelque chose qui n’est pas offert pas d’autres langues ? Est-ce que l’Ido est un instrument unique ou un simple calque ou succédané ? Est-ce que par l’Ido on gagne quelque chose de plus et l’on peut faire quelque chose de vraiment nouveau ? L’Ido peut-il être remplacé dans l’esprit et le cœur de ses usagers ?

Dans cet essai je m’efforcerai de répondre à toutes ces questions.

L’Ido est une langue conçue et élaborée par une petite équipe d’individus savants, polyglottes et prudents. L’Ido prend en considération ce qui est rationnel sans négliger le côté pratique. Il plaît a l’esprit sans agacer l’oreille. Il respecte ce qui est international sans imiter le côté abstrus des langues nationales. Il est un produit philosophique sans être monotone ou ennuyeux. Il est construit sans être fantaisiste, capricieux ou frivole. Il est sélectif sans être indigent, réduit à la mendicité ou couvert de haillons. Il cueille des fleurs de plusieurs jardins et compose son propre bouquet. Il explore, analyse, tamise, met en ordre, raffine et polit.

L’Ido est un alambic. Ce qui est distillé par lui est destiné à enivrer les cœurs sensibles et les esprits fertiles. Et ceci est son caractère principal ainsi que sa raison d’être. L’Ido ne vise pas à envahir les parlements ou les aréopages. Il ne projette pas de conquérir des territoires ou d’abattre des bastions ou des redoutes. Il n’aspire pas à obtenir des couronnes, des mitres ou des crosses. Il ne désire pas s’imposer par des

oukases, des mitrailleuses, des commissions ou des prêches. II est circonspect et subtil. Il abomine les parades et ce qui est ostentatoire. Il préfère jouer de son luth discret et attendre. Peu à peu sa musique s'insinue dans une oreille qui n'est pas déjà blasée par les conventions, les modes et tous les modèles routiniers connus, et cette oreille conduit au cœur et à l'esprit, c'est-à-dire les deux grands foyers qui font naître l'amour chez les individus qui possèdent encore la possibilité de se mettre à aimer. C'est ainsi que nous avons trouvé le but principal de l'Ido : plaire.

Une personne qui a appris et utilise l'Ido et lui est favorable se nomme habituellement Idiste. Si l'Ido est une langue pourvue de traits particuliers et uniques, il devient peut-être possible d'esquisser un portrait robot de l'Idiste. Qu'est ce qu'est qu'un Idiste ? Qu'est ce qu'être Idiste ? Pourquoi être Idiste ? La langue Ido se passe de subventions et de subsides. Par conséquent, elle doit aller son propre chemin et créer son propre espace de vie. Donc, l'Idiste est un chevalier errant qui cherche sans cesse d'autres chevaliers portant un écu bleu sur fond

blanc. Cependant ses lance, épée ou bouclier sont sans importance, parce que les chevaliers à l’écu bleu ne se combattent pas. Ils échangent seulement des idées et des désirs en utilisant une langue qu’ils ont choisie librement et pratiquent librement dans un monde toujours moins libre, parce qu’il est de plus en plus tributaire de ce qui est mis en réclame par des clameurs étourdissantes, des images choc et de gros budgets.

Ido : *Idiomo di Omni* (Idiome de Tous), bien que dans les faits il soit celui de peu de personnes. Instrument de culture. Moyen d’écarter la gangue qui entrave la communication. Technique qui substitue des enluminures vivantes à de ternes aquarelles. Soc qui laboure un lieu de ronces, de flexions, conjugaisons, déclinaisons et obstacles sen fin. Il est une façon de penser nouvelle ce qui est neuf et de parler élégamment avec le monde entier. En effet ce qui est important est de plaire. A soi-même et aux autres. Jouir et faire jouir. Cultiver le plaisir pur, diaphane et limpide. En Ido cela est possible, car l’Ido est une langue transparente. Pour cette raison, je suis Idiste.

Pour cette raison je désire maintenant citer Andreas Juste, notre poète Idiste le plus éminent : « Nous pouvons être fiers d'être Idistes. » Pour cette raison je reprends maintenant un vieux terme consacré toujours nouveau et toujours instructif : ce qui est petit est beau. ❒

"Studiuro pri kavaliero sur kavalo" (2017), pikturo dal Hispana artisto © Luke Martins.

Klein ist fein

Kurze Abhandlung über das Wesen von Ido

Warum habe ich Ido gelernt? Warum gebrauche und bevorzuge ich diese Sprache? Warum schreibe ich in ihr Artikel, Abhandlungen und Gedichte? Warum bestelle ich Bücher und Zeitschriften, die in ihr geschrieben sind? Warum reise ich in ferne Städte, nur um sie mit anderen zu sprechen? Warum?

Betrachtet man diese Fragen ganz objektiv, würde man vielleicht antworten, dass das Erlernen, Studieren und Anwenden von Ido nicht die Mühe lohnt, denn die Sprache ist wenig verbreitet und wird selten gebraucht. Nun, dieser Einwand ist vielleicht verständlich, aber auch allzu oberflächlich. Man kann und darf auch anders fragen: Bietet Ido etwas, was andere Sprachen nicht bieten? Ist Ido ein einzigartiges Werkzeug oder nur ein Abklatsch oder Surrogat? Gewinnt man durch Ido etwas Zusätzliches, und kann man damit wirklich Neues tun? Lässt sich Ido im Denken und Fühlen seiner Benutzer

durch etwas anderes ersetzen? Mit dieser Abhandlung will ich versuchen, all diese Fragen zu beantworten.

Ido wurde von einem kleinen Kreis sachkundiger, mehrsprachiger und umsichtiger Personen entworfen und ausgearbeitet. Ido beachtet Rationalität, ohne die Praxis zu vernachlässigen. Es spricht den Verstand an, ohne das Gehör zu strapazieren. Es berücksichtigt Internationales, ohne die Abstrusitäten von Nationalsprachen zu übernehmen. Es ist ein Produkt mit philosophischem Hintergrund, ist aber nicht monoton oder ermüdend. Es wurde konstruiert, ist aber nicht überspannt, eigenwillig oder übermütig. Es ist wählerisch, aber nicht ärmlich, bettlerisch oder fadenscheinig. Es pflückt Blumen aus mehreren Gärten und bindet daraus einen eigenen Strauß. Es forscht, analysiert, reinigt, ordnet, verfeinert und glättet.

Ido ist ein Destillierkolben. Was es destilliert hat, will sensible Herzen und fruchtbare Geister anregen. Und dies ist sein Hauptmerkmal und auch der Grund für seine Existenz. Ido will nicht in Parlamente oder

Gerichtshöfe einziehen. Es hat nicht die Absicht, Länder zu erobern oder Basteien und Schanzen zu stürmen. Es trachtet nicht nach Krone, Mitra oder Krummstab. Es will sich niemandem mit Dekreten, Gewehren, Geldern oder Predigten aufzwängen. Es ist bedächtig und subtil. Es verabscheut Paraden und Prunk. Es spielt lieber auf seiner feinen Laute und wartet ab. Seine Musik schmeichelt sich bisweilen in ein Ohr, das noch nicht von Konventionen, Moden oder Schablonen aller Art abgestumpft ist, und das Ohr führt diese Musik zum Herzen und zum Geist, den zwei großen Brennpunkten von aufkeimender Liebe bei jenen, die sich noch bezaubern lassen können.. Hier finden wir das Hauptziel von Ido: zu gefallen.

Wer Ido gelernt hat, es verwendet und bevorzugt, wird gewöhnlich als Idist bezeichnet. Wenn Ido eine mit besonderen, einzigartigen Merkmalen ausgestattete Sprache ist, kann man wohl auch ein Phantombild eines Idisten zeichnen. Was ist ein Idist? Was heißt es, Idist zu sein? Warum ist man Idist? Die Sprache Ido erhält keine Subventionen und Stipendien. Daher muss sie aus eigener Kraft gehen und sich

selbst ihren Lebensraum schaffen. Der Idist ist also ein fahrender Ritter, immer auf der Suche nach andern Rittern mit blauem Wappen auf weißem Grund. Doch Lanze, Schwert und Schild sind ohne Bedeutung, denn die Ritter des blauen Wappens bekämpfen einander nicht. Sie tauschen nur Ideen und Wünsche in einer Sprache aus, die sie frei gewählt haben und gebrauchen in einer immer unfreieren Welt – denn zunehmend wird nur akzeptiert, was durch Marktschreierei, grellbunte Bilder und fette Budgets angepriesen wird.

Ido: *Idiomo di Omni* – eine Sprache für alle –, geschaffen von wenigen. Ein Werkzeug der Kultur. Ein Mittel, um den Geist von Schlacken zu befreien, die die Kommunikation behindern. Eine Technik, die matte Aquarelle durch lebhafte Gemälde ersetzt. Eine Pflugschar, die ein Gestrüpp aus Flexionen, Konjugationen, Deklinationen und zahllosen Hindernissen umpflügt. Ein Weg, Neues auf neue Art zu denken und gewandt mit der ganzen Welt zu sprechen. Denn die Hauptsache ist, dass es gefällt – sich selbst und anderen; zu genießen und Genuss zu bringen. Reines, ungetrübtes

Vergnügen zu pflegen. In Ido ist dies möglich, denn diese Sprache ist transparent. Deshalb bin ich Idist. Daher möchte ich hier Andreas Juste zitieren, den bedeutendsten Ido-Dichter: „Wir dürfen stolz darauf sein, dass wir Idisten sind.“ Deshalb hole ich das alte, immer wieder neue, sinnige Motto hervor: Klein ist fein. ❐

“Kavaliero” (2016), pikturo da © Pat Nicolle.

Lo pequeño es bello

Un breve ensayo sobre la esencia del Ido

¿Por qué aprendí ido? ¿Por qué uso y apoyo esta lengua? ¿Por qué escribo artículos, ensayos y poemas en ella? ¿Por qué encargo libros y revistas escritos en este idioma? ¿Por qué viajo a ciudades distantes solamente para hablarlo con otras personas? ¿Por qué?

Si se consideraran esas preguntas de manera totalmente objetiva, tal vez se respondería que aprender, estudiar y usar el ido no vale la pena, puesto que la lengua está poco difundida y se usa poco. Bueno, esta objeción puede ser comprensible, pero también es demasiado superficial. Desde luego es posible y lícito formular también otras preguntas: ¿Ofrece el Ido algo que otras lenguas no ofrecen? ¿El ido es un instrumento único o un mero calco o sucedáneo? ¿Se gana algo más a través del ido y se puede hacer algo verdaderamente nuevo? ¿El ido es reemplazable en la mente y el corazón de

sus usuarios? En este ensayo, me esforzaré por responder estas preguntas.

El ido es un lengua concebida y elaborada por un pequeño equipo de personas doctas, políglotas y prudentes. El ido toma en cuenta lo racional sin desatender lo práctico. Deleita la mente sin irritar al oído. Respeta lo internacional sin imitar lo incomprensible de las lenguas nacionales. Es un producto filosófico sin ser monótono y tedioso. Es un idioma construido sin ser fantasioso, caprichoso ni frívolo. Es selectivo sin ser indigente, mendicante o andrajoso. Recoge flores de varios jardines y compone su propio ramillete. Explora, analiza, aventa, ordena, refina y pule.

El ido es un alambique. Lo destilado por él se destina a embriagar corazones sensibles y mentes fértiles. Y éste es su principal rasgo, así como la razón de su existencia. El ido no se propone invadir parlamentos o areópagos. No pretende conquistar territorios o abatir bastiones y reductos. No aspira a coronas, mitras o báculos. No desea imponerse con ucases, ametralladoras, comisiones o prédicas. Es circunspecto y sutil. Odia los desfiles y las

ostentaciones. Prefiere tocar su discreto laúd y esperar. De vez en cuando, su música se insinúa en el oído aún no embotado por convenciones, ni modas ni ningún tipo de modelos, y este oído la lleva al corazón y a la mente, los dos grandes focos de enamoramiento en los seres que aún disfrutan de la capacidad de enamorarse. Aquí es donde encontramos el propósito principal del ido: agradar.

Una persona que ha aprendido, y ahora usa y apoya el ido se suele llamar idista. Si el ido es una lengua provista de rasgos particulares y únicos, tal vez sea posible trazar un retrato robot del idista. ¿Qué es un idista? ¿Qué es ser idista? ¿Por qué ser idista? La lengua ido carece de subvenciones y becas. Por lo tanto, debe ir por si misma y crear su propio espacio vital. El idista es, por lo tanto, un caballero andante siempre a la búsqueda de otros caballeros con un blasón azul sobre fondo blanco. Sin embargo, no importan su lanza, su espada o su escudo, pues los caballeros del blasón azul no luchan entre sí. Sólo intercambian ideas y deseos usando una lengua que han elegido libremente, y que libremente practican en un mundo cada vez

menos libre, pues acepta cada vez más sólo lo que se publicita a gritos, con imágenes multicolores y abultados presupuestos.

Ido: *Idiomo di Omni* (Idioma de todos), aunque producto de pocos. Instrumento de cultura. Medio para desechar de la mente las gangas que traban la comunicación. Técnica que reemplaza acuarelas mate por vívidas luminarias. Reja de arado que limpia los zarzales de flexiones, conjugaciones, declinaciones e infinitos obstáculos. Manera de pensar diferente lo que es nuevo y de hablar con elegancia con todo el mundo. Puesto que lo importante es agradar. A uno mismo y a los demás. Disfrutar y hacer disfrutar. Cultivar el placer puro, diáfano y límpido. En ido eso es posible, pues el ido es una lengua transparente. Por eso soy idista. Por eso deseo citar a Andreas Juste, el más eminente poeta en ido: «Podemos estar orgullosos de ser idistas.» Por eso retomo ahora un antiguo lema siempre nuevo y siempre instructivo: lo pequeño es bello. ❒

Il piccolo è bello

Piccolo saggio sull'essenza di Ido

Perché ho imparato Ido? Perché uso e favorisco questa lingua? Perché scrivo articoli, saggi e poemi con essa? Perché ordino libri e riviste scritte con essa? Perché viaggio verso città lontane solo per parlarla con altri uomini? Perché?

Se si considerassero queste domande del tutto obiettivamente, forse si risponderebbe che imparare, studiare ed usare Ido non vale la pena, poiché la lingua è poco diffusa e raramente usata. Ebbene, questa obiezione forse è comprensibile, ma è anche troppo superficiale. Di certo si possono e si devono formulare anche altre domande: Ido offre qualcosa non offerta da altre lingue? Ido è uno strumento unico o soltanto un qualcosa od un surrogato? Con Ido si guadagna qualcosa in più e si può far qualcosa di veramente nuovo? Ido è sostituibile nella mente e cuore dei suoi utilizzatori? In questo saggio mi sforzerò di rispondere a tutte queste domande.

Ido è una lingua concepita ed elaborata da una piccola squadra di uomini sapienti, poliglotti e prudenti. Ido considera tutto ciò che è razionale senza trascurare tutto ciò che è pratico. Diletta la mente senza irritare l’orecchio. Rispetta tutto ciò che è internazionale senza calcare delle lingue nazionali tutto ciò che è astruso. È una produzione filosofica senza essere monotono e noioso. È costruito senza essere fantasioso, capriccioso o frivolo. È selettivo senza essere mancante, mendicante o pezzente. Raccoglie fiori da diversi giardini e compone un proprio bouquet. Esplora, analizza, vaglia, ordina, raffina e pulisce.

Ido è un alambicco. Tutto quello che da lui è distillato è destinato ad ubriacare cuori sensibili e menti fertili. E questo è il suo tratto principale ed anche il motivo della sua esistenza. Ido non mira ad invadere parlamenti od areopaghi. Non progetta di conquistare territori od abbattere bastioni e ridotti. Non aspira alle corone, mitre o pastorali. Non desidera imporsi con ukazi, mitragliatrici, provvigioni o prediche. È circospetto e sottile. Abomina parate ed ostenti. Preferisce suonare il suo liuto discreto ed

aspettare. Di tempo in tempo la sua musica si insinua nell'orecchio non di certo sazio di convenzioni, modi o modelli d'ogni tipo, e questo orecchio la conduce al cuore ed alla mente, le due grandi focali dell'innamoramento delle entità che ancora godono la capacità di innamorarsi. Ecco che noi abbiamo trovato lo scopo principale di Ido: piacere.

L'uomo che ha imparato ed usa e favorisce Ido di solito si chiama Idista. Se Ido è una lingua provvista di tratti particolari ed unici, forse è possibile schizzare un identikit di un Idista. Che cos'è un'Idista? Cos'è esser Idista? Perché esser Idista? La lingua Ido fa a meno di sovvenzioni e stipendi. Di conseguenza, lei stessa deve andare e creare il suo spazio vivente. L'Idista quindi è un cavaliere vagante che sempre cerca altri cavalieri con uno scudo blu su fondo bianco. Comunque non importa la sua lancia, spada o scudo, poiché i cavalieri dello scudo blu non combattono tra loro. Loro cambiano soltanto idee e desideri usando una lingua che liberamente selezionarono e liberamente praticano in un mondo sempre meno libero, poiché accetta solo sempre più, tutto ciò

che è pubblicizzato con grida a voce alta, immagini variopinte e grossi bilanci.

Ido: *Idiomi di Omni* (Idioma di Tutti), quantunque di pochi. Strumento di cultura. Mezzo per scartare dalla mente la matrice che intralcia la comunicazione. Tecnica che sostituisce miniature viventi a smorti acquerelli. Vomere che ara un roveto da delle flessioni, coniugazioni, declinazioni ed ostacoli senza fine. Maniera di pensare a tutto ciò che è nuovo nuovamente e parlare elegantemente con tutto il mondo. Poiche ciò che è principale è piacere. A se stesso ed agli altri. Godere e far godere. Coltivare il puro piacere, diafano e limpido. In Ido questo è possibile, giacché Ido è una lingua trasparente. Per questo sono Idista. Per questo io desidero solo citare Andreas Juste, il più grande poeta di Ido: «Dobbiam esser fieri d’esser Idisti». Per questo ora riprendo un antico motto sempre nuovo e sempre istruttivo: il piccolo è bello. ❒

Миниатюрный – значит прекрасный

Коротенькое эссе о сущности Идо

Почему я выучил Идо (Ido)? Почему я использую и поддерживаю этот язык? Почему я пишу статьи, очерки и стихи на нём? Почему я заказываю книги и журналы, написанные на нём? Почему я совершаю путешествия в далёкие города, только чтобы говорить на нём с другими людьми? Почему?

Если рассматривать эти вопросы совсем уж объективно, можно было бы ответить, что на изучение, освоение и использование Идо не стоит затрачивать усилий, так как этот язык мало распространён и редко применяется. Ну, такое возражение, может быть и понятно, но оно слишком поверхностно. Ведь можно сформулировать и другие вопросы: предлагает ли Идо что-то, чего нет в других языках? Является ли Идо инструментом, единственным в своём роде, или он только механическая копия и заменитель? Можно ли

посредством Идо получить что-то ещё и сделать что-то действительно новое? Способно ли что-либо вытеснить Идо из сознания и сердца его пользователей? В этом эссе я попробую ответить на все эти вопросы.

Идо – язык, который был задуман и разработан небольшой группой людей знающих, рассудительных и говорящих на многих языках. Идо берёт в расчёт рациональное, не пренебрегая практичностью. Он радует рассудок, не раздражая слух. Он признаёт интернациональное, не копируя невразумительности национальных языков. Он есть продукт философии, не будучи монотонным и утомительным. Он искусственный, но без вымыслов, капризов и легкомыслия. Он избирателен, но без обнищания, попрошайничества и истрёпанности. Он собирает цветы из многих садов и составляет собственный букет. Он исследует, анализирует, просеивает, упорядочивает, очищает и полирует.

Идо – это перегонный куб. Его дистиллят предназначен для опьянения

чувствительных сердец и продуктивных умов. И это – его главная черта и также его смысл. Идо не стремится вторгаться в парламенты или высшие органы управления. Он не планирует завоёвывать территории или разрушать бастионы и редуты. Он не стремится к трону, церковному сану или посоху миссионера. Он не желает навязывать себя посредством указов, пулемётов, комиссионных или проповедей. Он осмотрителен и тонок. Он не выносит парадов и показухи. Он предпочитает играть на своей скромной лютне и ждать. Время от времени его музыка проникает через слух, ещё не притуплённый условностями, модой и разного рода шаблонами, в сердце и рассудок, в эти два больших центра зарождения любви у существ, которые ещё получают удовольствие от способности влюбляться. Вот в чём мы нашли основную цель Идо: доставлять удовольствие.

Человек, который выучил, использует и поддерживает Идо, обыкновенно называется Идист. Если Идо является языком, снабжённым чертами

своеобразными и уникальными, наверно существует возможность набросать фоторобот Идиста. Что есть Идист? Что значит – быть Идистом? Для чего быть Идистом? Язык Идо обходится без субсидий и стипендий. Следовательно, он должен идти своим путём и создавать своё собственное жизненное пространство. Значит, Идист – это странствующий рыцарь, всегда ищущий других рыцарей с синим гербом на белом фоне. Однако, его копьё, меч или щит не имеют значения, так как рыцари синего герба не сражаются между собой. Они только обмениваются идеями и желаниями, используя язык, который они свободно выбрали и свободно практикуют в мире, всё более несвободном, в силу того, что всё больше воспринимается в нём только то, что рекламируется громкими восклицаниями, разноцветными картинками и объёмистыми бюджетами.

Идо: *Idiomo di Omni* (язык всех людей), хотя и сделанный несколькими людьми. Инструмент культуры. Средство очистить сознание от шлаков, которые препятствуют

общению. Техника, которая использует живые расцветки вместо тусклых акварелей. Плуг, который распахивает чащу окончаний, склонений, спряжений и бесконечных препятствий. Манера думать о новом по-новому и изящно говорить со всем миром. Ибо главное – доставлять удовольствие. Себе самому и другим. Наслаждаться и дарить радость. Культивировать удовольствие чистое, ясное и просвечивающееся насквозь. В Идо это возможно, так как Идо – язык прозрачный. Поэтому я Идист. Поэтому я сейчас снова повторяю старый девиз, вечно новый и всегда поучительный: Миниатюрный – значит прекрасный. ❒

O que é pequeno é bonito

Breve ensaio sobre a essência do Ido

Porque é que aprendi ido? Por que razão utilizo e apoio esta língua? Por que motivo recorro a ela para escrever artigos, ensaios e poemas? Porque é que encomendo livros e revistas escritos neste idioma? Por que razão viajo até cidades distantes só para o falar com outras gentes? Porquê?

Quem encarar estas perguntas com absoluta objectividade, talvez responda que aprender, estudar e utilizar o ido não vale a pena, pois a língua tem escassa difusão e raramente é usada. Ora bem, tal objecção poderá ser compreensível, mas não deixa de ser também demasiado superficial. Na verdade, é possível e é lícito formularmos igualmente outras perguntas: será que o ido oferece algo que outras línguas não ofereçam? Será o ido um instrumento único, ou não passará de um decalque ou de um sucedâneo? Será que, por meio do ido, ganhamos alguma coisa e podemos fazer algo que seja realmente novo? Será

possível substituir o ido na mente e no coração dos seus utilizadores? Neste ensaio, tentarei encontrar resposta a estas perguntas.

O ido é uma língua que foi concebida e elaborada por uma pequena equipa de pessoas doutas, poliglotas e sensatas. O ido tem em conta o que é racional, sem negligenciar o que é prático. Deleita a mente sem irritar o ouvido. Respeita o que é internacional sem imitar o que as línguas nacionais têm de abstruso. É um produto filosófico, sem ser monótono nem entediante. É um idioma construído, sem ser fantasioso, caprichoso ou frívolo. É selectivo, sem ser indigente, pedinte ou andrajoso. Colhe flores de vários jardins e compõe o seu próprio ramalhete. Explora, analisa, joeira, ordena, refina e pule.

O ido é um alambique. O que destila destina-se a embriagar corações sensíveis e mentes férteis. E é aqui que reside a sua principal característica, bem como a sua razão de ser. O ido não se propõe invadir parlamentos nem areópagos. Não planeia conquistar territórios nem abater bastiões e redutos. Não aspira coroas, mitras ou báculos. Não deseja impor-se com

ucasses, metralhadoras, comissões ou sermões. É circunspecto e subtil. Detesta paradas e ostentações. Prefere tanger o seu discreto alaúde e aguardar. De vez em quando, a sua música infiltra-se num ouvido ainda não embotado por convenções, modas ou qualquer tipo de pautas, e este ouvido leva-a ao coração e à mente, os dois grandes focos de paixão em seres que ainda usufruem da capacidade de se apaixonar. Descobrimos, pois, o propósito principal do ido: agradar.

A uma pessoa que aprendeu e passou a utilizar e a apoiar o ido costumamos chamar idista. Se o ido é uma língua dotada de feições particulares e únicas, talvez seja possível traçar um retrato robot de um idista. O que é um idista? O que é ser idista? Porquê ser idista? A língua ido dispensa subsídios e bolsas de estudo. Por conseguinte, vê-se obrigada a ir pelos seus meios e a criar o seu próprio espaço vital. O idista, portanto, é um cavaleiro andante sempre em busca de outros cavaleiros com um brasão azul sobre fundo branco. Não importa, porém, a sua lança, a espada ou o escudo, pois os cavaleiros do brasão azul não se guerreiam. Limitam-se a

trocar ideias e desejos servindo-se de uma língua que escolheram livremente e que livremente praticam num mundo cada vez menos livre, que cada vez mais aceita apenas o que é anunciado em altos berros, com imagens variegadas e avultados orçamentos.

Ido: *Idiomo di Omni* (Idioma de todos), embora gizado por poucos. Instrumento de cultura. Meio de apartar da mente a escória que entrava a comunicação. Técnica que substitui aquarelas baças por vívidas iluminuras. Relha que arroteia um matagal de flexões, conjugações, declinações e obstáculos infindos. Maneira de pensar inovadoramente o que é novo e de falar com donaire com o mundo inteiro. Pois o que importa é agradar. A si próprio e aos outros. Desfrutar e fazer desfrutar. Cultivar o prazer puro, diáfano e límpido. Em ido, isso é possível, pois o ido é uma língua transparente. É por isso sou idista. É por isso que, neste momento, desejo citar Andreas Juste, o mais eminente poeta que escreveu em Ido: «Podemos orgulhar-nos de ser idistas.» É por isso que

retomo agora um antigo lema sempre novo e sempre instrutivo: o que é pequeno é bonito. ❒

“Blua kavaliero sur kavalo”, pikturo da © Gabriel Karagianis.

Allò petit és bonic

Un breu assaig sobre l'essència de l’ido

Per què vaig aprendre ido? Per què faig servir i recolze eixa llengua? Per què escric articles, assaigs i poemes en ido? Per què encarregue llibres i revistes escrits en eixe idioma? Per què viatge a ciutats llunyanes només per parlar en ido amb altres persones? Per què?

Si eixes preguntes fossen considerades amb absoluta objectivitat, la resposta potser seria que estudiar, aprendre i fer servir l’ido no val la pena, ja que la llengua té poca difusió i és usada rarament. Doncs bé, tal objecció pot ser comprensible, però és alhora massa superficial. Certament, és possible i lícit formular també altres preguntes: per ventura l’ido ofereix quelcom que altres llengües no ofereixen? L’ido és un instrument únic o solament un simple calc o succedani? Mitjançant l’ido es pot guanyar alguna cosa més i es pot fer quelcom veritablement nou? És possible reemplaçar l’ido en la ment i el cor dels seus usuaris? En este

assaig m’esforçaré per tal de respondre totes eixes preguntes.

L’ido és una llengua que fou concebuda i elaborada per un petit equip de persones doctes, políglotes i prudents. L’ido té en compte allò que és racional, sense negligir allò que és pràctic; delecta la ment, sense irritar l’oïda; respecta allò que és internacional, sense imitar allò que és incomprensible en les llengües nacionals; és un producte filosòfic, sense ser monòton i tediós; és un idioma construït, sense ser fantasiós, capritxós o frívol; és selectiu, sense ser indigent, mendicant o aparracat; recull flors de diversos jardins i compon el seu propi ram; explora, analitza, aventa, ordena, refina i poleix.

L’ido és un alambí. Allò que destil·la es destina a embriagar cors sensibles i ments fèrtils. I eixe és el seu tret principal i la raó de la seua existència. L’ido no es proposa envair parlaments o aeròpags. No pretén conquerir territoris o abatre bastions i reductes. No aspira a corones, mitres o bàculs. No desitja imposar-se amb ucases, metralladores, comissions o sermons. Ës circumspecte i subtil. Detesta les desfilades i les ostentacions. S’estima més tocar

el seu discret llaüt i esperar. De tant en tant, la seua música s'insinua en l'oïda encara no esmussada per convencions, modes o qualsevol tipus de models, i eixa oïda la condueix al cor i a la ment, els dos grans focus d'enamorament en els éssers que encara gaudeixen de la capacitat d'enamorar-se. I és ací, precisament, on trobem el propòsit principal de l'ido: agradar.

A tota persona que aprengué l'ido, i ara el fa servir i el recolza, se l'anomena idista. Si l'ido és una llengua dotada de trets particulars i únics, tal vegada siga possible traçar un retrat robot de l'idista. Què és un idista? Què és ser idista? Per què ser idista? La llengua ido no té subvencions ni beques. Per tant, es veu obligada a fer camí pels seus propis mitjans i a crear el seu propi espai vital. L'idista, doncs, és un cavaller errant, sempre a la recerca d'altres cavallers amb un blasó blau sobre fons blanc. No obstant això, no importen la seua llança, la seua espasa o el seu escut, ja que els cavallers del blasó blau no lluiten entre si. Només intercanvien idees i desigs fent servir una llengua que ells mateixos han triat lliurement, i que lliurement practiquen en un món cada volta menys lliure, que cada

vegada accepta, més i més, solament allò que es publicita a crits, amb imatges multicolors i voluminosos pressuposts.

Ido: *Idiomo di Omni* (Idioma de tots), encara que dissenyat per pocs. Un instrument de cultura. Un mitjà per a fer fora de la ment les gangues que traven la comunicació. Una tècnica que reemplaça aquarel·les mat per vívides lluminàries. Una rella d’arada que neteja les bardisses de flexions, conjugacions, declinacions i infinits obstacles. Una manera nova i diferent de pensar allò que és nou, i de parlar amb tothom de forma elegant. Ja que l’important és agradar. A un mateix i als altres. Gaudir i fer gaudir. Conrear el plaer pur, diàfan i límpid. En Ido, això és possible, ja que l’ido és una llengua transparent. Per això sóc idista. I per això, ara mateix, desitge citar Andreas Juste, el més eminent poeta que va escriure en ido: “Podem sentir-nos orgullosos d’ésser idistes.” I és per això, que ara reprenc un antic lema sempre nou i sempre instructiu: allò petit és bonic. ❒

Pieni on kaunista

Pieni essee idon olemuksesta

Miksi opiskelin idoa? Miksi käytän ja suosin tätä kieltä? Miksi kirjoitan artikkeleita, esseitä ja runoja sillä? Miksi tilaan sillä kielellä kirjoitettuja kirjoja ja lehtiä? Miksi matkustan kaukaisiin kaupunkeihin vain puhuakseni sitä muiden ihmisten kanssa? Miksi?

Jos ottaa huomioon nämä kysymykset täysin objektiivisesti, voi ehkä vastata, että idon oppiminen, opiskeleminen ja käyttäminen ei ole vaivan arvoista, sillä kieli on vähän levinnyt ja harvoin käytetty. Tämä vastaväite saattaa olla ymmärrettävä, mutta se on myös liian pinnallinen. Itse asiassa voi ja saa kysyä toisinkin: tarjoaako ido jotakin, mitä muut kielet eivät tarjoa? Onko ido ainutlaatuinen väline vai pelkkä kopio tai korvike? Voiko idolla tavoittaa jotakin lisää tai tehdä jotakin todella uutta? Pystyykö ido korvaamaan jotakin käyttäjiensä mielessä ja sydämessä? Tässä esseessä pyrin vastaamaan kaikkiin näihin kysymyksiin.

Ido on tietävien, monikielisten ja järkevien ihmisten pienen joukon muodostama ja kehittämä kieli. Ido ottaa huomioon järkevyyden kieltäytymättä käytännöllisyydestä. Se ihastuttaa mieltä ärsyttämättä korvaa. Se kunnioittaa kansainvälisyyttä toistamatta kansallisten kielten vaikeatajuisuutta. Se on filosofinen tuotos olematta yksitoikkoinen ja ikävystyttävä. Se on luotu olemaan vailla haaveilua, temppuilua tai mitättömyyttä. Se on valikoiva olematta puutteellinen, kerjäävä tai rääsyinen. Se poimii kukkasia monista tarhoista ja muodostaa oman nipun. Se tutkii, analysoi, pohtii, järjestää, jalostaa ja kiillottaa.

Ido on tislauslasi. Sen tislaama päätyy juovuttamaan herkkiä sydämiä ja hedelmällisiä mieliä. Tämä on sen pääpiirre ja sen olemassaolon peruste. Ido ei tähtää tunkeutumaan parlamentteihin tai tuomioistuimiin. Se ei suunnittele valtaavansa alueita tai hävittävänsä linnakkeita ja varustuksia. Se ei havittele kruunuja, hiippoja tai piispansauvoja. Se ei halua tunkeutua ukaaseilla, konekivääreillä, palkkioilla tai saarnoilla. Se on varovainen ja herkkä. Se inhoaa paraateja ja

mahtailuja. Se pitää parempana soittaa hiljaista luuttuaan ja odottaa. Toisinaan sen musiikki ujuttautuu korvaan tympäisemättä sopimuksilla, muodilla tai erilaisilla kaavoilla, ja tämä korva johtaa sydämeen ja mieleen, niihin kahteen suureen rakastumisen keskukseen ihmisolennoissa, jotka nauttivat taidosta rakastua. Näin me löydämme idon päätehtävän: olla miellyttävä.

Ihmistä, joka on oppinut idoa ja joka käyttää ja suosii sitä, sanotaan idistiksi. Jos idolla on erityisiä ja ainutlaatuisia piirteitä, ehkä on mahdollista hahmotella idistin tunnistamiskuva. Mikä on idisti? Mitä on olla idisti? Miksi olla idisti? Ido on vailla rahatukia ja apurahoja. Siten sen pitää kulkea itse ja luoda oma elintilansa. Idisti on siis vaeltava ritari aina etsimässä toisia ritareita, joilla on sininen vaakuna valkoisella kilvellä. Kuitenkaan hänen peitsensä, miekkansa tai kilpensä eivät ole tärkeitä, sillä sinisen vaakunan ritarit eivät taistele keskenään. He vain vaihtavat ideoita ja toiveita kielellä, jonka he vapaasti ovat valinneet ja jota he vapaasti käyttävät maailmassa, joka on yhä vähemmän vapaa, sillä yhä

hyväksyttävämpää on se, mitä mainostetaan kirkuvin huudoin, värikkäin kuvin ja muhkein budjetein.

Ido: *Idiomo di Omni* (Kaikkien kieli), tosin muutamien tekemä. Kulttuurin väline. Keino vapauttaa mieli kuonasta, joka estää viestintää. Tekniikka, joka korvaa eloisat kuvitukset mattapintaisiin akvarelleihin. Vannas, joka auraa vatukkapensaikot poistaen fleksiot, konjugaatiot, deklinaatiot ja loputtomat esteet. Tapa ajatella uutta toisin ja puhua tyylikkäästi koko maailman kanssa. Koska päätehtävä on olla miellyttävä. Itselle ja muille. Nauttia ja antaa nautintoa. Viljellä puhdasta, kuultavaa ja kuulasta mielihyvää. Idossa se on mahdollista, sillä ido on läpinäkyvä. Siksi minä olen idisti. Siksi haluan lainata Andreas Justea, etevintä Ido-runoilijaa: “Voimme olla ylpeitä ollessamme idistejä”. Siksi kertaan aina uuden ja aina opettavaisen vanhan moton: pieni on kaunista. ❒

En ica verketo, originale kompozita en Ido e tradukita a non lingui (i.a. a singla AFGHIR-linguo) da non bonvoloza e kompetenta samskopani, l'autoro probas respondizar komplexa questiono: ka penvaloras favorar ed uzar Ido e, plu konkrete, ka penvaloras skriptar en Ido?

La verko aparis unesmafoye en 2007, nur surpapere, kun tradukuri Angla, Franca, Germana, Hispana, Italiana e Rusa. Nun ol tandem aparas en la reto, kun altra tradukuro Germana e tri plusa tradukuri (Portugalana, Valenciana, Finlandana).